

Тетяна Рудчик

*Науковий керівник – канд. іст. наук, доц. Сидорук Т. В.,
Національний університет “Острозька академія”*

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ВИМІР СПІВПРАЦІ МІЖ РОСІЄЮ ТА ФРН НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Охарактеризовано нормативно-правову базу та перспективи російсько-німецького співробітництва в енергетичній сфері. Виділено проблеми двосторонньої співпраці. Проаналізовано рівень співпраці й основні показники торгівлі енергоресурсами між державами.

Characterized the legal framework and perspectives for Russian-German cooperation in the energy sphere. Highlighted issues of bilateral cooperation. Analyzed the level of cooperation and the main indicators of energy trade between the states.

Дана характеристика нормативно-правової бази и перспективи російсько-германського співробітництва в енергетической сфері. Выделены проблемы двустороннего сотрудничества. Проанализирован уровень сотрудничества и основные показатели торговли энергоресурсами между государствами.

Співпраця між державами в енергетичній сфері почала розвиватися ще за часів Радянського Союзу, і слід зазначити, що тоді вона розвивалася доволі швидко та без перешкод. Після розпаду СРСР вона вийшла на новий етап свого розвитку. Так, сучасний стан енергетичного співробітництва – важливий фактор подальшого розвитку російсько-німецьких відносин.

Сьогодні Німеччина є для Росії важливим економічним партнером і посідає друге місце за рівнем інвестування. Її частка в зовнішній торгівлі РФ становить понад 10%, а частка Росії в зовнішній торгівлі Німеччини – приблизно 2,5%. Так, на ФРН припадає близько 13,6% всієї російської зовнішньої торгівлі. Також слід відзначити, що ФРН на сучасному етапі є основним кредитором Російської Федерації. У Росії функціонує близько 3,5 тис. підприємств із німецьким капіталом, із них близько 800 – зі стовідсотковим німецьким

капіталом. З огляду на те, що нині Європа імпортує з Росії близько 90% енергоресурсів, партнерство Німеччини й Росії в межах енергетичного діалогу є ключовим і для обох країн, і для Європейського Союзу загалом [2].

На сучасному етапі енергетичний діалог ФРН і РФ переріс в енергетичний альянс, від діяльності якого Росія має значну вигоду. ФРН щороку отримує з Росії 33% нафти і 41% газу від загально-го обсягу імпорту енергоносіїв. 2007 р. Російська Федерація забезпечила внутрішні потреби енергетичного комплексу Німеччини на 46% [4]. Отже, питома вага Росії в забезпеченні потреб цієї країни в енергоносіях є високою. Поставки російського природного газу в Німеччину здійснюються згідно з контрактами, укладеними ТОВ “Газпром експорт” із компаніями “ЕОН Рургаз АГ” та “Вінгазом ГмБХ”. Основний постачальник нафти й нафтопродуктів до Німеччини – ВАТ “Сургутнефтегаз” [3].

Поглиблення співробітництва Росії та Німеччини, зокрема в енергетичній сфері, набуває все більших масштабів і супроводжується розширенням нормативно-правової бази.

Слід зазначити, що діалог між державами є досить ефективним та проходить на високому рівні. Підтвердженням цього є позитивні результати, досягнуті внаслідок останніх зустрічей, на яких були присутні найвищі представники обох держав. Так, у ході одинадцятого раунду російсько-німецьких консультацій, які відбулися 16 липня 2009 р. в Мюнхені, президент Російської Федерації Д. Медведєв і федеральний канцлер Німеччини А.Меркель обговорили питання двостороннього співробітництва в галузі економіки й енергетики. Лідери двох країн наголосили, що, незважаючи на економічну кризу, потрібно розвивати взаємодію в економічній сфері, зокрема енергетичній [6].

Окрім того, за підсумками міждержавних консультацій підписано установчі документи “Російсько-німецького енергетичного агентства (RUDEA)”. Згідно з ними це агентство буде впроваджувати інноваційні технології і реалізовувати перспективні проекти задля оптимізації ситуації в галузі енергозбереження [1].

Також, важлива зустріч відбулась 19 лютого 2010 р. між міністром енергетики Російської Федерації та федеральним міністром економіки і технологій ФРН. У центрі уваги урядовців на зустрічі в Москві були питання надійного постачання російського газу, зокрема і в умовах кризи та взаємодії двох країн у межах реалізації проекту “Північний потік”. Цей проект є ключовою ланкою в інфраструктурі між Німеччиною і Росією. Слід зазначити, що саме тому

до традиційних питань у межах стратегічного партнерства РФ і Німеччини додалося питання європейської енергетичної безпеки [5].

Отже, відносини Німеччини й Росії в сучасній системі міжнародних відносин відіграють надзвичайно важливу роль і мають для обох країн стратегічний характер. Співробітництво держав проходить і на двосторонньому рівні, і в межах діалогу Європейський Союз – Росія. Укладено низку договорів та угод, що відображають глибину найпотужнішого нового партнерства Європи.

Загалом співпраця ФРН і РФ в енергетичній сфері проходить переважно за такими напрямками: інвестування ФРН у російський енергетичний комплекс, взаємний товарообмін, спільні проекти в енергетичній сфері, продаж російських енергоресурсів і Німеччині, і ЄС. Енергетичне партнерство Німеччини та Росії на сучасному етапі – важлива частина загальної зовнішньої економічної політики ЄС. Воно також відіграє головну роль у вирішенні проблем енергетичної безпеки ЄС.

Список використаних джерел та літератури:

1. Агентство політичних новин. Глобальна енергетична безпека. Глобальні енергетичні проблеми [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fpn.-nn.ru/docs/11.html>. – Назва з екрана
2. Думна М. М. Німецько-російські економічні відносини в умовах глобалізації [Текст] / М. М. Думна // Доп. на конф. – Потсдам : [б. в], 2006. – 25 с.
3. Энергосотрудничество России и Германии вышло на новый уровень [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://minenergo.gov.ru/activity/co-operation/russia_eu/. – Название с экрана
4. Історичні передумови становлення німецько-російських відносин в енергетичній сфері [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/1468/>. – Назва з екрана
5. “Північний потік” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.gazprom.ru. – Назва з екрана
6. Россия и Германия выступают за дальнейшее развитие энергетического сотрудничества [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.roselectroprom.runews200947id_11.html. – Название с экрана